

τὰ σημεῖα τὰ διακρινόμενα διὰ τοῦ μικροῦ λευκοῦ κύκλου, τὸ τοξάριον σύρεται ἐπὶ τῶν σημείων τῆς κόψεως τῆς πλακῆς τῶν διακρινομένων διὰ τῶν στοιχείων β οἱ δὲ δάκτυλοι στηρίζονται ἐπὶ τῶν σημείων τῶν φερόντων στοιχείων α. Ἰνα παρὰ χθῆ τὸ σχῆμα τῆς ἄρμμου τὸ παριστάμενον ὑπὸ τῆς εἰκόνης.... ἀνάγκη νὰ στηριχθῇ εἰς δάκτυλος καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου γ.

Τὸ ὄργανον τὸ παριστάμενον ὑπὸ τῆς εἰκόνης 22 καὶ δι' οὗ στηρίζεται ἡ πλάξ δύναται ν' ἀπλοποιηθῇ καὶ νὰ καταστῇ οὕτως ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ εὐκολωτέρα, περιοριζόμενον μόνον εἰς τοὺς τρεῖς ἀνωτέρους ξυλίνους βραχίονας τοὺς ἔχοντας σχῆμα $\square$ δ κατώτερος τῶν βραχιόνων τούτων στερεοῦται δι' ἡλῶν ἐπὶ τινος ξυλίνης τραπέζης. Ἀντὶ τοῦ ὄργανου τούτου δύναται τις νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς στήριξιν τῆς πλακῆς τὰ ἐν πολλαῖς σίκαις ὑπάρχοντα πιστήρια πρὸς τύπωσιν ἀντιτύπων ἐπιστολῶν· πρὸς τοῦτο τὴν πιεζομένην ξελίνην πλάκα μεταξὺ τῶν δύο πλακῶν τοῦ πιστηρίου θέτοντες ἀνωθεν καὶ κάτωθεν τῆς ξελίνης πλακῆς εἰς τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον θὰ συσφιγχθῇ ἀνὰ ἐν τεμάχιον φελλοῦ. Ἀντὶ τῆς ξελίνης πλακῆς δύνατ' ἡ τις νὰ μεταχειρισθῇ μεταλλίνην πλάκα ἢ καὶ λεπτὴν ξυλίνην σανίδα. Καθ' ἑκάστην τῶν ὑπὸ τῶν εἰκόνων παρισταμένων περιπτώσεων ἡ πλάξ παράγει ἕτερον ἦχον. Τὰ πειράματα ταῦτα δυνάμεθα νὰ ποικίλωμεν μεταχειρίζμενοι κυκλικὰς ἀντὶ τετραγώνων πλακῶν καὶ μεταβάλλοντες ὅτε μὲν τὸ σημεῖον τῆς συσφίξεως ἢ τὸ σημεῖον τῆς κόψεως εἰς τὸ ὁποῖον θὰ σύρωμεν τὸ τοξάριον ἢ τὰ σημεῖα εἰς ἃ στηρίζομεν τοὺς δακτύλους προσπαθοῦντες δὲ νὰ ἐκλέγωμεν τοιαυτοτρόπως ἕκαστον τῶν σημείων τούτων ὥστε νὰ παράγεται ἦχος διὰ τοῦ τοξαρίου. Τὰ σχήματα τὰ ὁποῖα ἐν τοῖς πειράμασι τούτοις λαμβάνει ὁ ἐπὶ τῶν πλακῶν ἄρμος ὁνομάζονται ἡχητικαὶ εἰκόνες τοῦ Chladni ὅστις πρῶτος παρήγαγεν αὐτάς.

Ε. Α.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΕΙΡΑΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

α' Ὁ ἐκ τῶν Ἀλῶν παῖς

Πρὸ μηνῶν ἤδη δύο ὑπάρχει ἐν τῇ συλλογῇ Πειραιῶς μικρὸν μέρος μείζονος συμπλέγματος, ἱκανῶς καλὸν διὰ τε τὴν ἐργασίαν, τὴν ἐπιτυχὴ ἐκφρασιν, τὸν ὅλον σχηματισμὸν καὶ τὴν ἀναλογίαν καὶ ἀκρίβειαν τῆς τε ὅλης παραστάσεως καὶ τῶν κατὰ μέρος. Εἶνε ἔργον, οὗ πρῶτον μὲν ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας, μάλιστα ἐν τῇ ἀπὸ τοῦ ἱματισμοῦ εἰς τὸ σῶμα μεταβάσει, ἔπειτα ἡ ἐν τῇ θαλάσῃ ἀβλαβὴς διατήρησις, ἐκ πρώτης ὕψεως παρέσχον ὑπονοίας περὶ τῆς προελεύσεως τοῖς πρώτοις ἰδοῦσιν. Ἐπιμελε-

στέρεα ὅμως καὶ ἀκριβεστέρα ἐξέτασις, ἀναδεικνύουσα αὐτὸ ὡς οὐχὶ αὐτοτελές ἀλλ' ἄλλου μείζονος ἔργου συμπλήρωμα, κατὰ τοῦτο τοῦλάχιστον ἀποδέχεται πᾶσαν ὑπόνοιαν ὡς πρὸς τοὺς χρόνους, μάλιστα ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἔργου στηριζομένην, ἣν διχτήρησιν ἀποδοτέον τὸ πλεῖστον εἰς τὴν φύσιν τοῦ λίθου, ἐξ οὗ τὸ ἔργον πεποιήται.

Εἶναι δ' ἂν παῖς (πίν. Ζ'), περὶ οὗ εὐθὺς τότε ἐν σημειώσει μικρᾷ ἀνέφερον τὰ κυριώτατα, ἃ ἀνευρεθεῖς κατὰ τὸν καθαρισμόν τοῦ τμήματος τοῦ λιμένου, τοῦ πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν, γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Βοῦρκος» ἢ «Αἶμνη» (ἐσφαλμένως δ' ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν τῆς Ζέας παρὰ τοῖς εὐκόλως τὰ πάντα ὀνομαζομένοισιν) ἢ καὶ ὑπὸ τὴν παλαιάν τῶν Ἰαλῶν ὀνομασίαν.

Τὸ πολλὴν ἔχον τὴν χάριτα ἀγαλματίον τοῦτο παριστᾷ παιῖδα ἀνακλεκτομένον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἢ τοῦ ἀριστεροῦ πῆχεως ἄλλου τινὸς προσώπου μὴ περισωθέντος, ἄδηλον ἂν ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς ἐκ τῆς ἐργασίας ὅμως καὶ κατασκευῆς τοῦ σωζομένου τῆς χειρὸς ταύτης μέρους τείνει τις νὰ πιστεύσῃ μᾶλλον τὸ πρῶτον. Ἡ κεφαλὴ τοῦ παιδίου εἶναι ἐστραμμένη ἀριστερᾷ τῷ ὁρῶντι καὶ ἄνω, ὡς προσβλέπουσα τὴν ὑποδιαστέλλουσαν αὐτὸ μορφήν. Κοσμεῖται δ' ἡ κεφαλὴ ὑπὸ πλουσίᾳ κόμης, ἐπιμελῶς περὶ τὸ πρόσωπον διατεθειμένης καὶ πρὸς τὰ ὀπίσθεν εἰς καλοὺς βόστρυχους καταπιπτούσης, φαίνῃ δὲ λεπτῇ πέριξ ἀνὰ δεδεδυμένης, ὑφ' ἣν ὑπεισέρχονται πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω στρεφόμενοι οἱ κατὰ τὸ μέτωπον βόστρυχοι.

Οἱ ὀφθαλμοὶ ζωηρότατα ἐξεργασμένοι εἰκονίζουσι λεπτὴν τινα τέρψιν καὶ θυμηδίαν τοῦ παιδὸς ἐκ τῆς ὄψεως τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὑποκειμένου· τὸ στόμα ὑπανοιγόμενον ἀφίνει νὰ διαφύγῃ λεπτοτάτη εὐχαριστήσεως ἔκφρασις, οἷα ἐπιχεῖται ἐπὶ τῆς ὅλης τοῦ παιδὸς μορφῆς. Ἐν γένει αἱ καμπόλαι τοῦ προσώπου δεικνύουσι πᾶσι ζωὴν μετὰ τῆς ἀπαλότητος τῆς ἡλικίας ἀριστα ἐκδηλωμένης. Ἡ μόνη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βλάβη εἶναι ἡ μικρὰ κατ' ἄκρην τὴν ῥίνα ἀποτριβή.

Ὁ κορμὸς ὅλος κλίνει πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ ὁρῶντος ἀναπαυόμενος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ παιδὸς, φέρων ἐπιτυχέστατα διαγεγραμμένην εὐκαμψίαν καὶ εὐλυγιστίαν καὶ τὰ ἀπαλὰ τῶν κατὰ τοῦτο μελῶν. Τῶν ἄνω ἄκρων, ἀπὸ τοῦ βραχίονος ἀμφοτέρων, καὶ ἐγγὺς τοῦ ὤμου ἀποκομμένων, τὸ μὲν δεξιὸν φαίνεται, ὡς ἐκ τῆς φορᾶς αὐτοῦ, πρὸς τὴν φέρουσιν μορφήν διευθυνόμενον, πρὸς σῶμα δὲ πῃ κυλινδρικὸν τὸ ἕτερον, ἐγγὺς τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς κείμενον, ὃν δὲ πιθανῶς λείψανον κέρατος τῆς Ἀμαλθείας, ὡς τό τε ὅλον σχῆμα καὶ ἡ μείωσις αὐτοῦ ἢ πρὸς τὰ κάτω δείκνυσιν.

Τῶν κάτω ἄκρων, ἀμφοτέρων περιεκαλυμμένων ἀπὸ τῶν μηρῶν μέχρι τοῦ τοῦ ταρσοῦ ὑπὸ ἱματίου πολυπύχου ἐρριμμένου ἐπὶ τῶν μηρῶν αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ πρὸς τὸν ἀριστερόν, τὸ μὲν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ γόνατος

καὶ κάτω κάμπτεται πρὸς τὰ ὀπίσω, τὸ δὲ ἀριστερὸν ὀλίγον πλαγίως καὶ πρὸ ταύτου προβάλλει. Τῶν δ' ἄκρων ποδῶν ἐπὶ μὲν τοῦ πρὸς τὰ κάτω τείνοντος δεξιοῦ εἶνε ἀποτετριμμένος ὁ μέγας καὶ ὁ δεύτερος δάκτυλος, εἶτα δ' ἐν τῇ μετακομίσει ἀπεσπάσθη καὶ μέρος τοῦ τρίτου σωζόμενον· ὁ δ' ἀριστερὸς ἄκρος ποῦς εὐρέθη ἀποκεχωρισμένος ἀπὸ ἄκρου τοῦ μετακαρσίου, ἀποσπασθέντων καὶ τῶν δακτύλων. Ἐπὶ τοῦ τόξου τοῦ μετακαρσίου τοῦ ποδὸς τούτου διατηρεῖται ἐξοχή τις μικρά, ἐκ τῶν ἀφιεμένων ἐν τῇ κατασκευῇ λεπτῶν τινων μερῶν τῶν ἀγαλμάτων εἰς ὑποστήριξιν τούτων. Ἀδελον ὅμως ἐνταῦθα τί πρὸ τοῦ ποδὸς διήρχετο καὶ πῶς διευθυνόμενον ἐπὶ τούτου ἐστηρίζετο.

Ὁ πῆχυς τῆς χειρὸς, ἐφ' οὗ ὁ παῖς, ἀρκούντως ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ δεχθῇ τις αὐτὸν μᾶλλον ὡς ἀνδρικόν, διασώζων κατὰ τὸ πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ τὸν ἀγκῶνα τέρμα αὐτοῦ μέρος τοῦ ἱμκτισμοῦ, ἀποκεκομμένους δὲ φέρων πάντας τοὺς τῆς ἄκρας χειρὸς δακτύλους, παρ' οὗς καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ παιδὸς μηροῦ στηρίζεται τὸ ἄνω σημειωθὲν ὡς λείψανον κέρκτος τῆς Ἀμφιθέας κυλινδρικὸν σῶμα.

Εἰς τὸ αὐτὸ σύμπλεγμα ἀνήκουσι καὶ πέντε τεμάχια ἐκ τοῦ ἱματίου κατὰ ταῦτὸ ἀνευρεθέντα καὶ οὐχὶ τελείαν τὴν ἐξεργασίαν φέροντα.

Ὁ λίθος, ἐξ οὗ τὸ ἀγαλματίον, λευκόφαιος, εὐκόλως ἀποκοπτόμενος, ἕνεκα τῶν φλεβῶν τῶν ἀργυροχρόων ἃς φέρει καὶ ὧν μία, ἡ κυριωτέρα, διέρχεται κάτωθεν τοῦ ἀριστεροῦ μαστοῦ, διευθύνεται πρὸς τὸ ἀριστερὸν τῆς κοιλίας, κατέρχεται πρὸς τὸ αὐτὸ τοῦ ὑπογαστρίου καὶ ἀπλοῦται ἐπὶ τῶν μηρῶν. Ἐκτὸς τῆς ἀποκοπῆς τῶν βραχιόνων καὶ τῆς μικρᾶς ἀποτριβῆς τῆς ῥινὸς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν ποδῶν βλάβης, ἀποκεκομμένοι τυγχάνουσι καὶ τινες τῶν πτυχῶν κατὰ τὸν δεξιὸν πόδα, καὶ τὸ αἰδοῖον ἱκανῶς ἀποτετριμμένον.

Τοιαύτη ἡ ὅλη τοῦ ἀγαλματίου παράστασις χάριτος οὐ σμικρᾶς ἀποπνέουσα καὶ ἑκφρασιν καὶ ζωὴν ἐνέχουσα καὶ ἀκριβῶς τὴν παιδικὴν ἀποδίδουσα ἀφέλειαν. Δυσκόλος ὅμως ἐπὶ τούτου ὁ προσδιορισμὸς τῆς παραστάσεως, δυσχερὴς ἡ ἐρμηνεία ταύτης, ὡς ἐλλείποντος σημείου τινὸς ὠθοῦντος πρὸς τοῦτο. Ἀξία παρατηρήσεως ἐνταῦθα, μεθ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν τοῦ λοιποῦ περιγράμματος καὶ τὸ ἐπιμελὲς τῆς ἐργασίας ἡ ἀνακρίβεια ἡ φαινόμενη ἐπὶ τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τοῦ ἱμκτισμοῦ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ σώματος τοῦ ἄλλου. Ἐκεῖ φαίνεται ὅλως συγκεχυμένη ἡ μεταβατικὴ γραμμὴ καὶ οἶονεὶ συνεχόμενον τῷ σώματι τὸ ἱμάτιον. Καταφανὲς δὲ τοῦτο ὑπάρχει μάλιστα ἐν τῇ ὀπισθεν κατὰ τὴν ὁσφὴν καὶ ὑπὸ τοὺς γλουτοὺς καταπτώσει τοῦ ἱματίου. Κατ' ἐκεῖνο δὲ φαίνεται τὸ ἔργον ὡς δεόμενον τῆς τελευταίας ἐργασίας.

Τὸ μόνον ἀσφκλῶς ἐξαγόμενον ἐκ τῆς ὅλης ἐρεῦνης τῶν κατ' αὐτὸ εἶνε ὅτι δὲν διέμεινε μακρὸν ὑπὸ τὸ ὕδωρ χρόνον, (διότι ἐν καὶ μόνον

ἴχνος τῆς ἐκεῖ ὑπάρξεώς του σώζει, ὅστροκον μικρὸν ἐπικολληθὲν ἐν τινὶ τῶν πτυχῶν τῶν κατὰ τὸν ἀριστερὰν πόδα) καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι πρὸ οὐ μακροῦ μετακομιζόμενον, τίς οἶδε πῶς, πόθεν καὶ διατί, ἐρρίφθη ἐκεῖ καὶ περιεσώθη. Ἀλλ' ἐρρίφθη ὥς εἶχε τὸ ὅλον σύμπλεγμα ἢ μόνον τὸ ἀνευρεθὲν μέρος; Τὰ συνανευρεθέντα πάντα τεμάχια τοῦ ἱματίου μαρτυροῦσιν ὑπὲρ τοῦ πρώτου, δεικνύουσιν ὅτι καὶ τὸ ἄλλο μέρος ἐκεῖ ἐτάφη, ἂν ὅμως ὑπάρχῃ πλέον τι τοῦ λοιποῦ ἢ ἡρπάγη ἐκείθεν, τοῦτο δύναται μόνον ἢ ἀκριβῆς τοῦ τόπου ἔρευνα νὰ δείξῃ.

Β'. Εἰς πυραμιδοειδῆς λίθος.

Ὀλίγας μετὰ τὴν ἀνέλευσιν τοῦ προσημειωθέντος ἀγαλματίου ἡμέρας ἀνέσुरεν ἡ καθαριστικὴ τοῦ λιμένος μηχανὴ τεμάχιον λίθου σκληροτάτου μέλανος πυραμιδοειδοῦς, ὅμοιον πρὸς τὰ κατὰ τὸ στόμιον τοῦ λιμένος εὐρεθέντα προηγουμένως δέκα ἄλλα πλὴν ὀλίγω τι μείζον, μήκους 0, 93, πλάτους κατὰ μὲν τὰς δύο εὐρυτέρας πλευράς 0, 62, κατὰ δὲ τὰς στενωτέρας 0, 49. Τούτου μία τῶν ἐδρῶν ἐπιμελῶς εἰργασμένη αἰ δ' ἄλλα μόνον τὴν πρώτην ἐργασίαν ἐδέχθησαν. Ἀπὸ τῆς καλῶς ταύτης εἰργασμένης ἑδρας πρὸς τὴν ἀντίθετον ὑπάρχει ὅπῃ κυλινδρική μείζων τῶν δέκα προερευρεθεισῶν. Ἀνωθεν ἀπὸ τῆς εὐρὺ τετμημένης ἐπιφανείας δύο ὅπαι μικραὶ διήκουσι μέχρι τῶν ἄνω τοῦ κυλινδρικοῦ ἀνοιγματος ἐν σχήματι Χ διασπαυρούμεναι ὀλίγον πρὸ ταύτης. Αἱ ὅπαι αὗται εἶνε περιενδεδυμέναι ἔσωθεν μολύβδῳ ἐντὸς δ' ἀνευρέθη κόνις καὶ μικρὰ τεμάχια ξύλου κεκχυμένου. Τὸ ἀνοιγμα ἢ ἡ διάμετρος τῆς κυλινδρικῆς ὀπῆς τῆς ἀπὸ ἑδρας εἰς ἑδραν 0, 20, βαθμηδὸν ἐκατέρωθεν εἰς τὸ μέσον εἰς 0, 15 στενωμένη. Κατὰ δὲ τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν πλάτος τῆς μὲν στενωτέρας πλευρᾶς εἶνε 0, 30 τῆς δὲ εὐρυτέρας 0, 44. Τὰ πυραμιδοειδῆ ταῦτα τεμάχια ὠνομάσθησαν ὀγκυρὶ εἰς τί ὅμως ἀκριβῶς ἐχρησίμευον εἶνε δύσκολον νὰ ὀρίσῃ τις, ἀφ' οὗ δὲν ἀνάγονται εἰς χρόνους καθ' οὓς δὲν ὑπῆρχον ἐν χρήσει σιδηρᾷ τοιαῦται.

Γ'. Δύο ἐνεπέργραφοι λίθοι.

1) Ἐν τῇ αὐτῇ τῆς οἰκίας τῆς χήρας Α. Φυτάλη ὑπάρχει λίθος κυλινδρικοῦ σχήματος, χαμηλός, διαμέτρου 0,55 καὶ ὕψους 0,20, ἀποκεκομμένος τὸ ἥμισυ ἴσως τοῦ ὕψους αὐτοῦ φέρων δὲ τέρμα πρὸς τὰ κάτω κυματίον μετὰ ταινίας. Ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ λίθου τούτου ὑπάρχει ἐπιγραφὴ γράμμασι ῥωμαϊκῶν χρόνων γεγραμμένη, διακεκομμένη ὑπὸ φθορᾶς πλὴν ἱκανῶς ἐνδεικτικὴ ὥς οὖσα μία τῶν ἐφημέριων καλουμένων ἢ δε :

[Φ]ΙΛΟΚ[ΡΑΤΗΣ]
 ΜΙΚΑΛΙ[ΩΝ] ΟΥΦΛΥΕ[ΥΣ]
 ΑΡΙΣΤΟΥ ΕΙΤ[ΕΑ]ΙΟΣ
 ΕΠΙΜ[Ε]ΝΗΣ [Α]ΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΛΕΥΚΟΝΟΕΥΣ
 ΜΑ[Κ]ΡΩΝ [ΔΙΟ]ΝΥΣΟΔ[ΩΡ]ΟΥ Ε[Ρ]ΧΙΕΥΣ
 ΔΗ[ΜΗΤΡ]ΙΟΣ ΚΑΛΛΑΔΟΥ ΛΑΚΙΑΔΗΣ

ΠΑΙΔΟΤΡΙΒΟΥΝΤΟΣ ΑΚΕΣΙΔΟΣ ΕΚ ΚΟΛΩΝΟΥ

2) Ἐπὶ τεμαχίου λίθου σχήματος ὀρθογωνίου πρίσματος, οὗ αἱ μακρότεραι πλευραὶ φέρουσιν ἱκανὴν καμπυλότητα, μήκους 0,30, ὕψους 0,11 καὶ πάχους 0,05 εἰς δύο στίχους ἢ ἐξ ἑξ ἐπιγραφῆς:

ΠΡΩΤΟΣ ΔΑΥΝΙΟΣ

διὰ μεγάλων ῥωμαϊκῶν χαρακτήρων καθαρῶς ἀποτετυπωμένη, καὶ ἀνέθημα ἀπλοῦν οὖσα ἢ μάλλον εἰς ἀνάθημα ἀποβλέπουσα, ὡς ὅπως αὐτοτελής καὶ μὴ δεικνύουσα οἰκνύηποτε πρὸς ἕτερον σῶμα συνοχήν, καθ' ὅσον πᾶσαι αἱ ὀφείας αὐτῆς καλῶς εἰσιν ἐργασμέναι, μάλιστα δὲ πατῶν ἢ τῆς ἐπιγραφῆς φέρουσα.

ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΕΚ ΡΗΝΕΙΑΣ

Ἡ ἐν Πειραιῇ συλλογὴ προσέθετο εἰς τὴν σειράν τῶν ἐπιτυμβίων λίθων ἐξ ὧν τὸ πλεῖστον ἀποτελεῖται μικρὰν ἀνάγλυφον στήλην ἐπιτυμβίαν (πίν. Η'), προελθοῦσαν ἐξ ἀγορᾶς πρὸς τινος Ἀναστασίου Καμπανᾶ Μοναχίου, ὅστις, ὡς εἶπεν, εὗρεν αὐτὴν ἐν Ῥηνείᾳ πρὸ πολλοῦ ξυλευόμενος. Ἡ ἐπιτυμβία αὕτη πλᾶξ ἔχει τι τὸ ἰδιόζον, οὐχὶ ὡς πρὸς τὴν τέχνην, διότι καὶ αὕτη καὶ τὰ γράμματα, ἅπερ φέρει, καὶ ὁ τύπος τῆς ἐπιγραφῆς δεικνύουσι σαφῶς ῥωμαϊκοὺς, καὶ δὴ καὶ τοὺς τελευταίους που χρόνους, ἀλλὰ διὰ τὸ σχῆμα αὐτῆς καὶ τὴν περὶστασίαν.

Εἶναι δηλ. τὸ ὅλον πλᾶξ σηκόμορφος μετ' ἀετώματος καὶ τῶν συνήθων κατὰ τὰ τρία ἀκρωτήρια ὀρθοκεράμων, στενυμένη πρὸς τὰ ἄνω καὶ πολὺ πλατυτέρα πρὸς τὰ κάτω ὅπου εἰς κυμάτιον καὶ ταινίαν πλατεῖαν τερματίζεται. Ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τὸ ἀέτωμα ἀβαθοῦς ἀποτελουμένου σηκοῦ, ἢ μάλλον ἐντὸς τοῦ πλασιῖου καὶ κατὰ τὸ μέσον, ἵσταται παῖς χιτῶνα μόνον ποδήρη (μέχρι τῶν σφυρῶν καθικνούμενον) ἀναβεβλημένος, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ὑποκείμετων δὲ τὸν ἀριστερόν. Τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν, τὴν ἀριστεράν, τείνει πρὸς τὰ κάτω, σφίρειν ταύτη ἔχων, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἦν ἀνυψοῦ κρατεῖ ὕψηλὰ σταφυλὴν πρὸς ἣν ἀπὸ

ἀριστερῶν ἐρχόμενον πτηνὸν μεθ' ὁρμῆς διαβεβηκότας ἔχον τοὺς πόδας διευθύνεται μετὰ σφόδρα ἀντατεταμένῳ τοῦ λαιμοῦ. Ὁ πᾶς φαίνεται ὥσεί παίζων μετὰ τοῦ πτηνοῦ· οὐδεμίαν ὁμῶς ἔκφρασις ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, οὐδεμίαν δεδικοιολογημένην κίνησιν ἐπὶ τοῦ σώματος ὅπερ ἄλλως καλῶς ὅπως δῆπote ὑπὸ τὴν χιτῶνα φαίνεται διαγεγραμμένον ἐν ὄλῳ. Ὡς πρὸς τὸ κατὰ μέρος ἁμῶς οὐδεμίαν ἀκρίβειαν, οὐδεμίαν προσοχήν.

Ἐν τῷ εὐρεῖ δικστήματι τῷ μεταξὺ τῆς κάτω γραμμῆς τοῦ πλακίστου τούτου καὶ τοῦ ἀποτερυματίζοντος κυματίου ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή ἡ δὲ, γράμματα τῶν τελευταίων ῥωμαϊκῶν χρόνων :

ΖΩΣΑ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

Χρηστὸς χαῖρε

Τὸ ἀνάγλυφον καὶ τὸ περὶ αὐτὸ ἐμβάδον διατηρεῖ ἔτι ὕλην ἀνοιχτοῦ κυανοῦ χρώματος δι' οὗ ἦτα ἐπικεχρωσμένον. Κάτω δ' ἐπὶ τοῦ κυματίου καὶ ἐρυθροῦ.

Ἐν Πιραιῇ, τῇ 15 Ἰουνίου 1881.

Ἰάκ. Χ. Δραγάτης.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ περὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου ἀνασκαφή, τὴν ὁποίαν ἀνηγγείλαμεν εἰς τὸ προηγούμενον ἡμῶν φυλλάδιον, ὅτι ἐξηκολούθησεν ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία, ἐπερατώθη τῇ 20 Ἰουνίου. Κατ' ἀρχὰς ἀνεσκαφή δὲ πρὸς ἀνατολὰς καὶ βορρᾶν τῆς ἐκκλητικῆς χώρος εἰς βάθος 2 μέτρων ὑπὸ τὴν βᾶσιν τοῦ ναοῦ, ἔπειτα δὲ ἠνοίχθη τάφους βάρους 3 περίπου μέτρων κατὰ τὴν ἄκρην τῆς πλατείας τῆς Μητροπόλεως πρὸς τὴν ὁδὸν Πανδρόσου, ἐνθα κατὰ τὴν ἐγγύριον παράδοσιν ἔκειτο ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγ. Γρηγορίου, ἣτις ὄντως ἀνευρέθη αὐτοῦ κειμένη. Τῆς ἐκκλητικῆς ταύτης δὲ Augustus Mommsen ἐν τῷ περὶ Χριστιανικῶν Ἀθηνῶν συγγράμματι αὐτοῦ μνημονεύει μόνον ἐκ τοῦ Κολομαννικοῦ τῶν Ἀθηνῶν πίνακος (ἴδε Aug. Mommsen Athenae Christianae σελ. 110, ἀριθ. 134 καὶ σελ. 13. 9.) ὥστε ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ὠρίσθη ἀκριβέστερον ἡ θέσις καὶ ἡ ἔκτασις τῆς ἐν λόγῳ ἐκκλητικῆς. Εὐρήματα ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἐκτὸς ἀρχιτεκτονικῶν τινῶν ἀσημάντων λειψάνων, χαλκῶν τινῶν Βυζαντιακῶν καὶ Ἑνετικῶν νομισμάτων καὶ ἐνὸς νεκρικοῦ ἐνεπιγράφοις κινήσας τῶν κοινοτάτων φέροντος τὴν τρίστιχον ἐπιγραφὴν

ΜΑΛΘΑ[ΚΗ]

ΑΓΝΟΥ[ΣΙΑ]

ΘΕΟΞΕΝΟΥ

δὲν ἔχομεν ν' ἀναγγείλωμεν.

— Ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Π. Καββαδίας ἐνεργουμέναις ἀνασκαφαῖς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκάφη καὶ ἐκαθρίσθη τὸ πρὸς τὸ ἱερόν τοῦ Ἀσκληπιοῦ θέατρον. Τὸ θέατρον τοῦτο εἶναι τὸ μέγιστον καὶ σπουδαιότατον τῶν ἐλληνικῶν θεάτρων, διατηρεῖται δὲ καὶ ἐν καλλίστῃ καταστάσει οὕτως, ὥστε σήμερον ὑπὲρ τὰς 30 χιλιάδας θεατῶν δύνανται ἀνέτως νὰ καθήσωσιν ἐπὶ τῶν ἐδωλίων ὡς καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ. Τὸ κοῖλον ἀποτελεῖται ἐκ 52 σειρῶν ἐδωλίων, ὧν ἡ ἀνωτάτη ἔχει μέγεθος 212 μέτρων, καὶ διαίρεται διὰ μεγαλοπρεποῦς δρόμου (διαζώματος) εἰς ἀνώτερον καὶ κατώτερον τμήμα. Ἐν τῷ δρόμῳ τούτῳ ὑπῆρχον ἑνθεν καὶ ἑνθεν δύο σειραὶ θρόνων, ὧν σώζονται οἱ πλεῖστοι. Τρίτη δὲ σειρά ὑπάρχει περὶ τὴν ὀρχήστραν. Ὡκοδομήθη δὲ τὸ θέατρον τοῦτο κατὰ τὴν Ε' π. Χ. ἑκατονταετηρίδα ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς Ἀργείου καλλιτέχνου Πολυκλείτου καὶ ὑπερεῖχε διὰ τοῦ κάλλους του, κατὰ τὸν Πausανίαν, ἅπαντα τὰ θεάτρα τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὸ μέγεθος δ' ὑπελείπετο μόνον τοῦ τῆς Μεγαλοπόλεως. Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς δὲ ταύταις σπουδαιότατον καλλιτεχνικὸν εὑρημα ἐγένετο. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ κοίλου καὶ τῆς ὀρχήστρας εὑρέθη πρὸς τὸ μέρος τῆς σκηνῆς ἀκέφαλον ἄγαλμα τῆς Ὑγείας. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶνε ἀριστοτέχνημα τῆς Ε' ἑκατονταετηρίδος, καθ' ἃ ἐπιστέλλει τῇ ἐταιρίᾳ ὁ κ. Καββαδίας. Φέρει δ' ἡ θεὰ σκευῶν καὶ εἶνε ἐνδεδυμένη ποδήρη χιτῶνα μετὰ διπλοῖδιον, μέχρι τῶν γονάτων περίπου κατερχομένου καὶ πλουσίας σχηματίζοντος πτυχῆς, οὗσας ἐν τῷ ὅλῳ καὶ τοῖς καθέκαστα ἀριστούργημα ἐλληνικῆς τέχνης.

— Τὸ ἐν τῷ ἀνακτορικῷ κήπῳ τῆς πόλεως ὠραιότατον ψηφοθέτημα τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ ἐκτεθειμένον ἀπροφύλακτον εἰς τὰς προσβολὰς τῆς κακοκαιρίας, καὶ ἐν γένει παραμελούμενον. Ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία, ὅπως φέρουσιν τὴν τοιαύτην κατάστασιν, ἀπεφάσισε ὅπως ἰδίᾳ δαπάνῃ ἀναλάβῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ δέοντα ἔργα πρὸς διατήρησιν καὶ προφύλαξιν αὐτοῦ.

— Αἱ ἐν Τανάγρα ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου κ. Π. Σταματάκη διεκόπησαν προσωρινῶς ἕνεκα τῆς μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Σπάρτην πρὸς ἐπισκόπησιν τοῦ ἐκεῖ Μουσείου.

— Λίαν προσεχῶς ἐπαναλαμβάνονται ἐν Δήλῳ αἱ ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς σχολῆς ἐκτελούμεναι ἀνασκαφαὶ περὶ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἀνέλαβεν ὁ ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς κ. Hauvette Besnault ἀντὶ τοῦ κ. Ὁμόλ τοῦ ἐξ ἀρχῆς διευθυναντος αὐτάς. Ὑπὸ τῆς ἡμετέρας κυβερνήσεως στέλλεται ἐπιθεωρητὴς ὁ ἑφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Π. Καββαδίας.

— Ἐνεκα τῆς εἰς Δῆλον ἀναχωρήσεως τοῦ ἐφόρου κ. Π. Καββαδία διακόπτονται αἱ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφαὶ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας. Εἰς

Ἐπίδωρον δ' ἀπεσάλη πρὸς ἐξορτάσειν τῶν ἀνευρεθέντων ὁ ἔφορος κ. Φίλιος. Συνεπῶς ἡ ἐναρξίς τῶν ἐν Ἐλευσίνι ἀνασκαφῶν ἀνεβλήθη ἐπὶ τινὰ χρόνον.

— Ὁ κ. Κουμανούδης ἐδημοσίευσεν τὰ ἐξῆς ἐν τῇ «Παλιγγενεσίᾳ» :
 «Κατ' αὐτὰς θεμελιουμένης ἐνταῦθα οἰκίας τινὸς πρὸς νότον τοῦ ἐκκλη-
 σιδίου τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου τοῦ παρὰ τὴν μητρόπολιν, εὐρέθησαν εἰς μέ-
 τριον βάθος πλάκες τινὲς μαρμαρίναι μεγάλαι καὶ παχεῖαι καὶ κιόνων δ' ὁ
 ἀρχαϊκῶν σώματα καὶ ἄλλοι ἐγκώδεις λίθοι διαφόρων ἐποχῶν ἀνάμι-
 κτοι εἰς τὰ χρώματα, οἳ δὲ ἐντόπιοι λέγουσιν, ὅτι αὐτοῦ που ἦτο πρὸ ἐτῶν
 ἐκκλησίᾳ τοῦ Σωτῆρος. Ἐκ τῶν λίθων τούτων εἰς εἶναι εὐγεγέθης, τε-
 τραγωνικὸς ὑψήτιος καὶ ὅλως μὲν ἀκόσμητος ἀρχιτεκτονικῶς σῶζων δὲ
 κατὰ τὴν ἐπάνω ποτὲ ἐπιφάνειάν του κοίλωμα πρὸς ὑποδοχὴν ἀναθήμα-
 τος γλυπτοῦ, ἔχει δὲ ἐπὶ μιᾷ τῶν καθέτων ἐπιφανειῶν του ἐπιγραφ-
 ῇ τοῦ Δ' πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, ἥς ἡ ἐπικεφαλὴ λέγει· «Αἰγιήδης πρυ-
 τάνεις ἀνέστηκαν οἱ ἐπὶ Νικομάχου ἀρχοντος στεφανωθέντες ὑπὸ τῆς βου-
 λῆς καὶ τοῦ δήμου ἀρετῆς ἕνεκέν καὶ δικαιοσύνης». Ἔπονται εἰς
 τρεῖς στήλας καὶ μικροτέροις γράμμασι τὰ ὀνόματα τῶν στεφανωθέντων
 μετὰ τῶν πατέρων των, ἄνευ δὲ δημοτικῶν. Ταῦτα δὲν εὐκολύνθημεν ν'
 ἀντιγράψωμεν χθές, ὅτε εἶδομεν τὸν λίθον, ἕνεκα τῆς νῦν πλαγίως θέσεώς
 του καὶ ἄλλων δυσχερειῶν. Ὁ κτίζων τὴν οἰκίαν κ. Ἰω. Πικρὸς ὑποσχέθη
 νὰ παρχωρήσῃ τὸν λίθον εἰς τὰς δημοσίας ἡμῶν συλλογὰς καὶ τότε θὰ
 εἶναι δυνατόν ν' ἀντιγραφῶσιν εὐκολώτερον καὶ τὰ πολλὰ κύρια ὀνόματα.
 Ὁ ἀρχὼν Νικομάχος γνωστὸν ὅτι ἤρξε τῷ 341 πρὸ Χριστοῦ.»

— Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἐξητήσατο ὅπως εἰς τὴν ἐνταῦθα Γαλλικὴν
 σχολὴν ἀνατεθῇ ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ περὶ τοὺς ἀρχαίους Δελφικοὺς χώρου. Συ-
 νεπῶς θέλει κατὰ τὴν πρὸς τοῦτο σύμβασιν δρᾶν τῇ τῆς Ὀλυμπίας,
 ἥτις θέλει ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς βουλῆς.

— Ὁ κ. Ἰω. Παντζῆ δὲς ὠνομάσθη μέλος τακτικὸν τοῦ γερμανικοῦ ἀρ-
 χαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

— Ἐξεδόθη τὸ β'. τεῦχος τοῦ γ'. ἔτους τοῦ περιοδικοῦ τῆς ἐνταῦθα
 γερμανικῆς σχολῆς, περιεχόμενα δ' αὐτοῦ εἰσὶ τέσσας: Μόρτδμαν, Ἐπιγρα-
 φικὴ Κυζίου. Σμιθ, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ μικρῆς Ἀσίας. Γαῖρλιτ
 ἀνάγλυρον ἐκ Κλειτορίας. Σπέρ. Η. Λάμπρον, Ἐπιγραφὴ ἐκ Χαλκίδος.
 Φορτβαϊγγλερ, Μάρμαρα ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως. Οἰεφελτ-Ρίχτερ, Περὶ τῶν
 νέων ἀνασκαφῶν ἐν τῇ Σκλαμῖνι τῆς Κύπρου. Δόλλιγγ, Βωμὸς ἐκ Σήπτου,
 Δόλλιγγ, προσθῆκε εἰς τὸ α' ψήφισμα τῆς Δαμψάκου. Πρακτικὰ τῶν συν-
 εδριάσεων. Ἐκλογαὶ μελῶν.

— Πρῶτεχῶς περικοῦνται αἱ ἐν Ἀλῇ ἀγὰ παρὰ τὸ ἀρχαῖον Γρόνειον
 διενεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἀρχαίων τάφων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἐταίρου
 τῆς ἐνταῦθα γαλλικῆς σχολῆς κ. Σαλομῶντος Γράινχ.

— Ἐξώθεν τῆς πόλεως τοῦ Μουχαρέμ-βερ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀνευρέθη

διὰ τυχαίας ἀνασκαφῆς ἄγαλμα θεοῦ Αἰγυπτίου ἐκ μέλανος μαρμάρου. Διατηρεῖται δ' ἐν καλῇ καταστάσει πλὴν τῶν κνημῶν αἵτινες εἰσὶ τεθρυσμένοι.

— Ἐν τῇ βορείᾳ Μεσοποταμίᾳ ἀνευρέθησαν ἔχνη ἀρχαίας ῥωμαϊκῆς πόλεως, ἣτις ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἡ Σεργιοπόλις.

— Ἡ ἐν Βερολίνῳ ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν ἐψηφίσατο τὸ ποσὸν δεκαπεντακισχιλίων μάρκων πρὸς ἑκδόσιν συστηματικὴν τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνευρεθεισῶν ἐπιγραφῶν.

— Τελευταίως εὐρέθη ἐν Πομπηΐᾳ ἀνασκαπτομένης οἰκίας τινὸς ἐν τῇ ἡ' διαμερίσματι τοῦ Θ'. τμήματο; κορυφαῖος θαλαμίσκος στολισμοῦ ῥωμαϊκῆς ματρὸνος. Ἐν τῷ θαλαμίσκῳ τούτῳ διασκευασμένῳ πολυτελέστατα δι' εἰκόνων καὶ ὑδρογραφημάτων εὐρήται κάτοπτρον ἐξ ὕαλου λεῖον χρώματος ἀμεθύστου προσηλωμένον ἐν τῷ τοίχῳ. Γάλλικα κάτοπρα ὀλίγα εὐρέθησαν μέχρι τοῦδε.

— Ὁ διευθυντὴς τῆς ἐν Ῥώμῃ γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς διδάκτωρ Helbig ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως εἰς Τύνιδα ὅπως μελετήσῃ τὰ εἰρηπια τῆς ἀρχαίας Καρχηδόνας.

— Ἐν τῇ ἐν Παρισίοις ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων δ κ. Σλουμβέργερ πρρουσίασε δύο περίεργα σφραγιστικὰ μνημεῖα τῆς κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας λατινικῆς ἐν Ἀνατολῇ κατοχῆς. Τὸ μὲν τούτων εἶναι μολυβδόβουλλον τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἀντιοχείας Renaud de Chatillon, ὅστις συλλαβὼν τὴν ιδέαν νὰ κατακτήσῃ τὴν Μέκκην συνελήφθη ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐφονεύθη τῷ 1187. Τὸ ἕτερον μνημεῖον εἶναι μὴτρα σφραγίδος ἄλλου τινὸς Chatillon ὀνόματι Γαλιτιέρου, ἣτις εὐρέθη ἐν Κύπρῳ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Τὴν 14 λήξαντος μηνὸς ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τῆς πρακτικῆς δημοτικῆς σχολῆς τοῦ Συλλόγου ἐπὶ πρρουσίᾳ τοῦ σεβαστοῦ μητροπολίτου, τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ πολλῶν ἄλλων λογίων. Μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὤρίσθησαν ὑπὸ τῆς ἐφορείας τοῦ Συλλόγου οἱ κκ. Διονύσιος Λάτσης ἀρχιμκνδρίτης, Ἀριστ. Σπυθάρχης καὶ Γ. Ζωλότας μέλη τοῦ Συλλόγου. Οἱ ἐξετασθέντες ἀνήκοντες εἰς τὰς μέχρι τοῦδε καταρτισθείσας δύο τάξεις, πρώτην καὶ δευτέραν, ἐζητάσθησαν εἰς τὰ ἱερὰ, τὰ ἑλληνικά, τὴν γραφὴν, ἀριθμητικὴν, πκτριδογραφίαν, πκγκμκτογνωσίαν, μουσικὴν, ἀπαγγελίαν, διδασκαλίαν τῆς γλώσσης, γεωγραφίαν, πρακτικὴν οἰκονομίαν καὶ γυμναστικὴν. Ἐκ τῶν ἐξετασθέντων ἐβραβεύθησαν ἐκ μὲν τῆς β' τάξεως οἱ ἐξῆς :